

rijksuniversiteit
groningen

Expertisecentrum
Gezinnen met
meervoudige en
complexe problemen

molendrift

Gepersonaliseerd monitoren in de jeugdzorg

VAN NIET GEHOORD NAAR EIGENAARSCHAP

Rineke Bossenbroek, Promovenda Rijksuniversiteit Groningen

Anja Holwerda, Senior onderzoeker Expertisecentrum Gezinnen met

Meervoudige en Complexe problemen, Rijksuniversiteit Groningen

Loraine Visscher, Universitair Docent Rijksuniversiteit Groningen

Korte kennismaking
Wie zit er in de zaal?

- Ervaringsdeskundige
- Praktijkprofessional
- Beleidsadviseur
- Vanuit onderwijs/opleidingen
- Vanuit management/bestuur
- Nog meer?

Conventionele manier monitoren: Routine outcome Monitoring

- Groepsgemiddelden niet betrouwbaar voor individu (Fisher et al., 2018)

- Niet persoonlijk (Solstad et al., 2019)

- Lage meetfrequentie (Olthof et al., 2021)

- Beperkte klinische bruikbaarheid (Unsworth et al., 2012)

Jongeren voelen zich niet gehoord (Spijk de Jonge et al., 2022)

Gepersonaliseerde proces monitoring

1) Gezamenlijk ontwikkelen van persoonlijke vragen

2) Proces monitoring op mobiel toestel

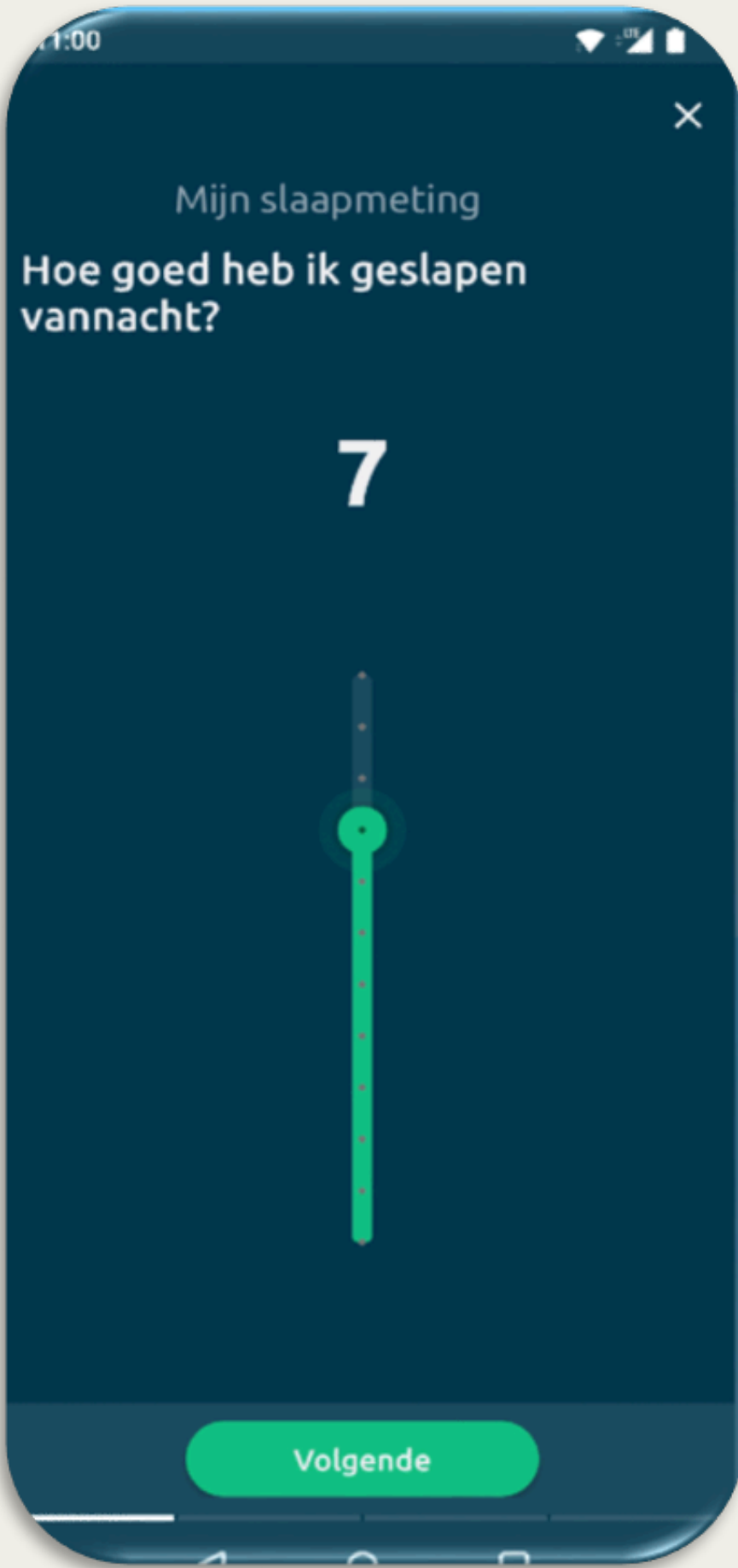
3) Directe feedback en gedeeld inzicht door visualisaties

Idiografisch Adaptief Monitoren

(Lichtwarck & Otten, 2023)

Mijn slaapmeting

Wat heb ik gedaan voordat ik ging slapen?

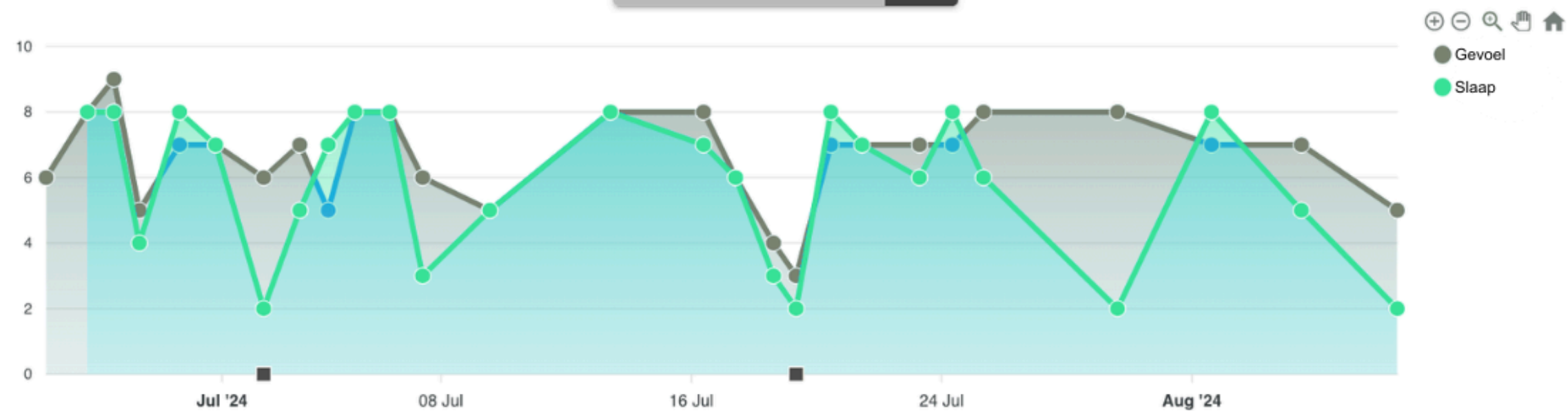
- Boek gelezen
- Muziek geluisterd
- T.V. gekeken
- Mijn telefoon gebruikt
- anders

Vorige Volgende

Dagelijkse vragen ?

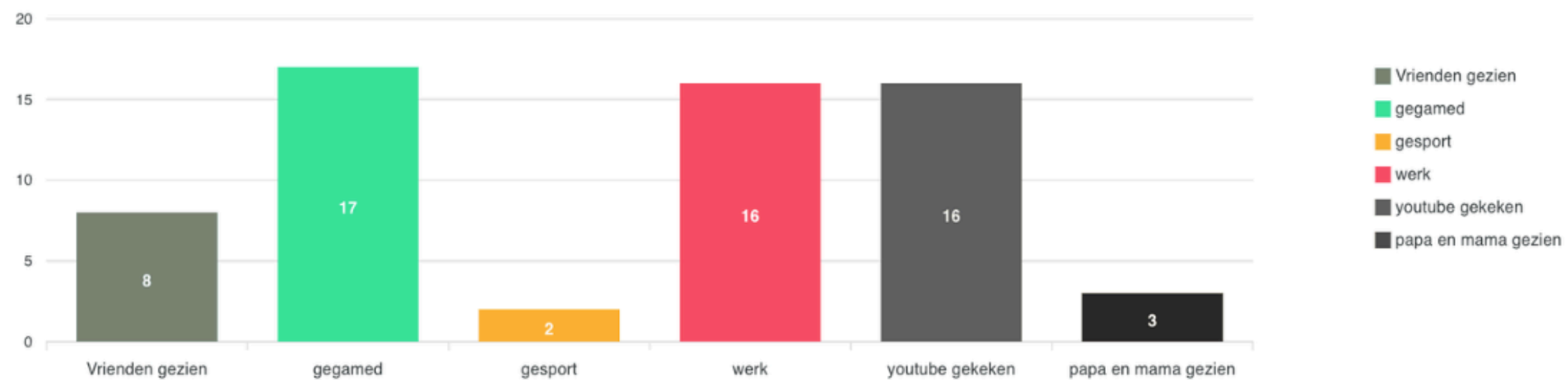
1W 1M 3M 6M 1J ALLE

Grafiek

activiteiten

activiteiten

VOORBEELD CASUS

Jongvolwassen vrouwelijke client met gegeneraliseerde angstklachten

Behandelgeschiedenis: POH-GGZ

Klachten:

- Slaap- en aandachts problemen wat leidt to problemen op werk
- Overmatig piekeren
 - Piekert dat alles zal mislukken (school en werk zullen falen, familie en vrienden zullen mij verlaten)
 - Piekert om intense emoties te onderdrukken
 - Grootste angst intense emoties: zelfmoord plegen

Meetperiode:

Februari - November (10 maanden)

245 datapunten

Invultrouw: 80%

emotionele pieken

piekeren

last van moeheid

moe

slaap

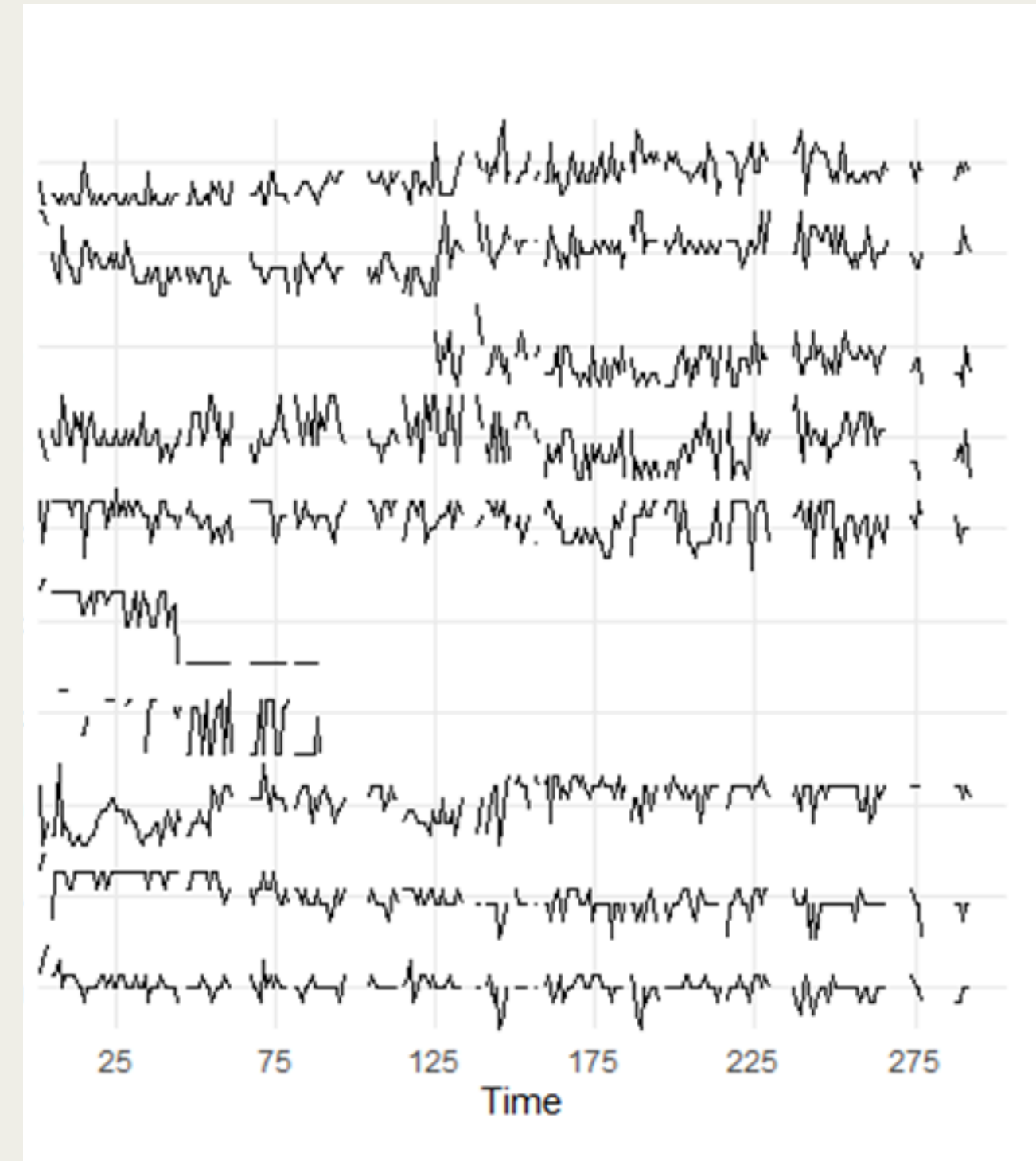
motivatie om aan doelen te werken

werk

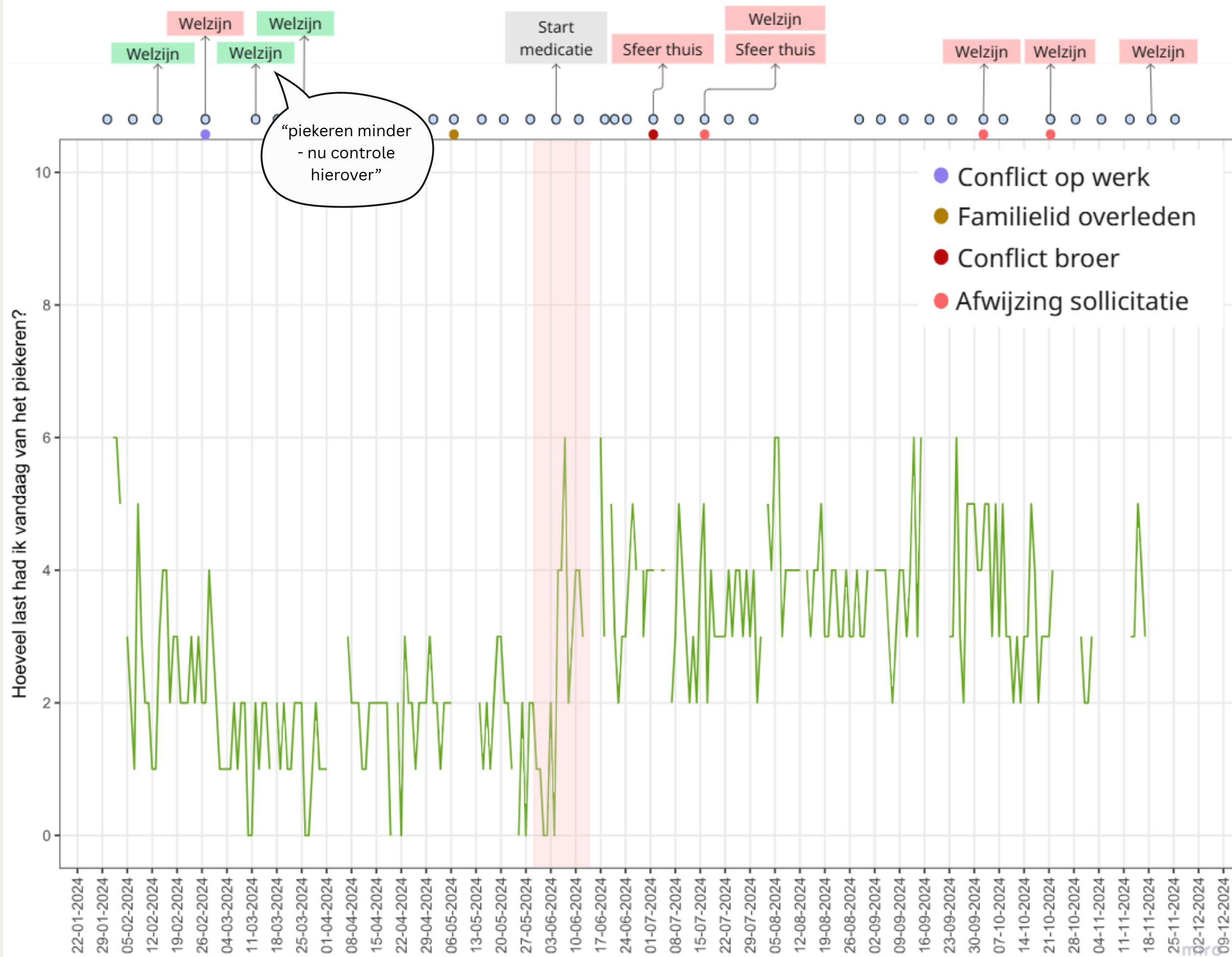
tools uit behandeling toepassen

sfeer thuis

gevoel vandaag

Toestand client en omgeving

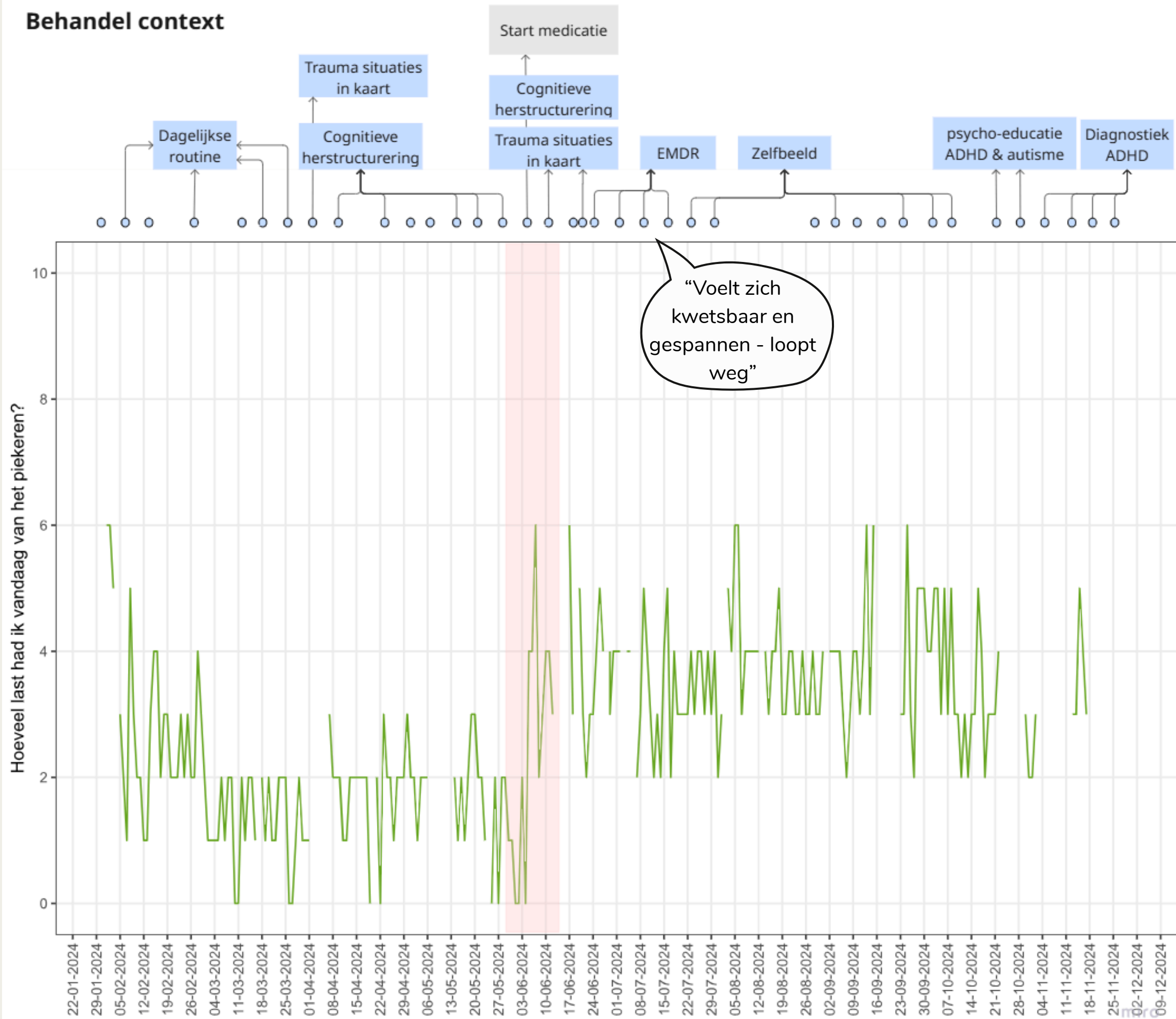

○ = therapie sessie

Observaties

Welzijn op basis van behandelrapportages en welzijn obv iamYu lijkt overeen te komen (validatie iamYu data)

Behandel context

Observaties

- In kaart brengen trauma situaties, EMDR sessies en start medicatie rond transitie periode
- Client blijft 'vast' zitten in een slechte toestand, waarop de behandelaar besluit om diagnostiek te doen

**WAT WERKT VOOR WIE EN WAAROM?
IN DE HULP AAN GEZINNEN MET MEERVOUDIGE
EN COMPLEXE PROBLEMEN**

GEZINNEN MET MEERVOUDIGE EN COMPLEXE PROBLEMEN

- Elk gezin heeft een **unieke combinatie** van sterke kanten en problemen (Bodden & Dekovic, 2015)
- Interventies zijn zeer **dynamisch**
 - Belangrijk om interventies aan te laten sluiten bij de wensen en behoeften van gezinnen. Dit verhoogt de effectiviteit (*Borntrager et al., 2015; Weisz et al., 2012*)

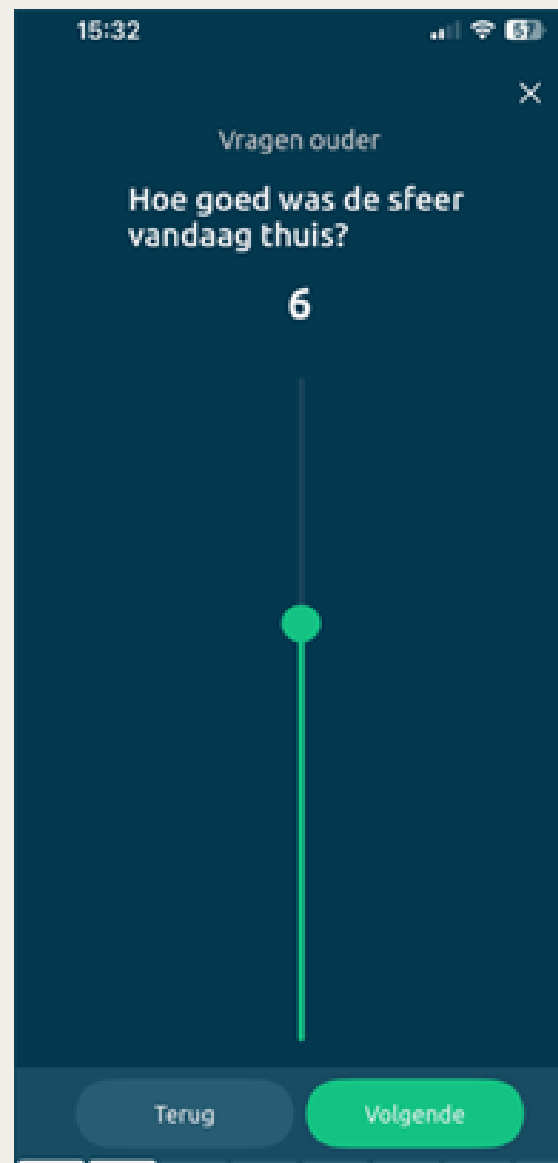
- Op welke momenten en hoe intensief worden bepaalde elementen ingezet?
- Wat is de relatie daarvan met het dagelijks functioneren van het gezin?
- Waarom zetten professionals bepaalde elementen in op bepaalde momenten en in bepaalde intensiteit?
- Hoe kijken gezinnen terug op de hulp? Wat hielp hen?

ELEMENTEN VAN INTERVENTIES

Hoofdcategorie	Element (voorbeeld)
Inventariseren/ordenen van informatie	Inventariseren sterke punten
Plannen en evalueren van de hulp	Opstellen van doelen
Werken aan verandering in het gezin	Dagelijkse routine van gezinsleden/gezin
Opvoedingsvaardigheden	Hiërarchische verhoudingen in gezin/gezag van opvoeders
Helpen met praktische zaken	Werken aan huishoudelijke zaken in gezin
Activeren van het sociaal netwerk	Versterken van sociaal netwerk
Afstemmen met andere betrokken hulpverleners	Afstemmen met andere hulpverleners
Alliantie	Praten over verwachtingen

WELKE DATA VERZAMELEN WE?

DAGELIJKSE VRAGEN OUDERS EN JONGEREN

15:32

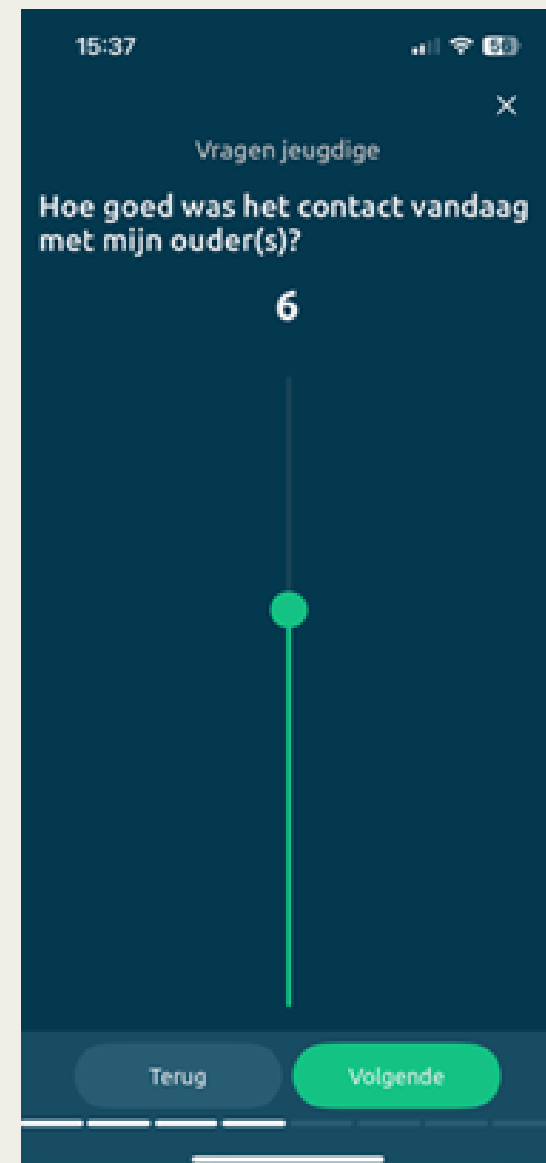
Vragen ouder

Hoe goed was de sfeer vandaag thuis?

6

Terug Volgende

This screenshot shows a mobile app interface for parents' questions. The time is 15:32. The question is "Hoe goed was de sfeer vandaag thuis?" (How good was the atmosphere at home today?). A vertical slider is positioned at the number 6. At the bottom, there are two buttons: "Terug" (Back) and "Volgende" (Next).

15:37

Vragen jeugdige

Hoe goed was het contact vandaag met mijn ouder(s)?"

6

Terug Volgende

This screenshot shows a mobile app interface for teenagers' questions. The time is 15:37. The question is "Hoe goed was het contact vandaag met mijn ouder(s)?" (How good was the contact today with my parent(s)?). A vertical slider is positioned at the number 6. At the bottom, there are two buttons: "Terug" (Back) and "Volgende" (Next).

REGISTRATIE VAN TOEGEPASTE ELEMENTEN DOOR HULPVERLENER - NA ELK BEZOEK

16:45

Registratie toegepaste elementen

Wat heb je gedaan omtrent het inventariseren en ordenen van informatie?

- Inventariseren van sterke punten en aandachtspunten van gezin(sleden)
- Inventariseren sociaal netwerk
- In kaart brengen van veiligheid
- Analyse van problemen, instandhoudende factoren en samenhang van probleemgedrag (probleemformulering)
- Samen met gezinsleden bespreken en duiden van verzamelde informatie
- Geen van bovenstaande

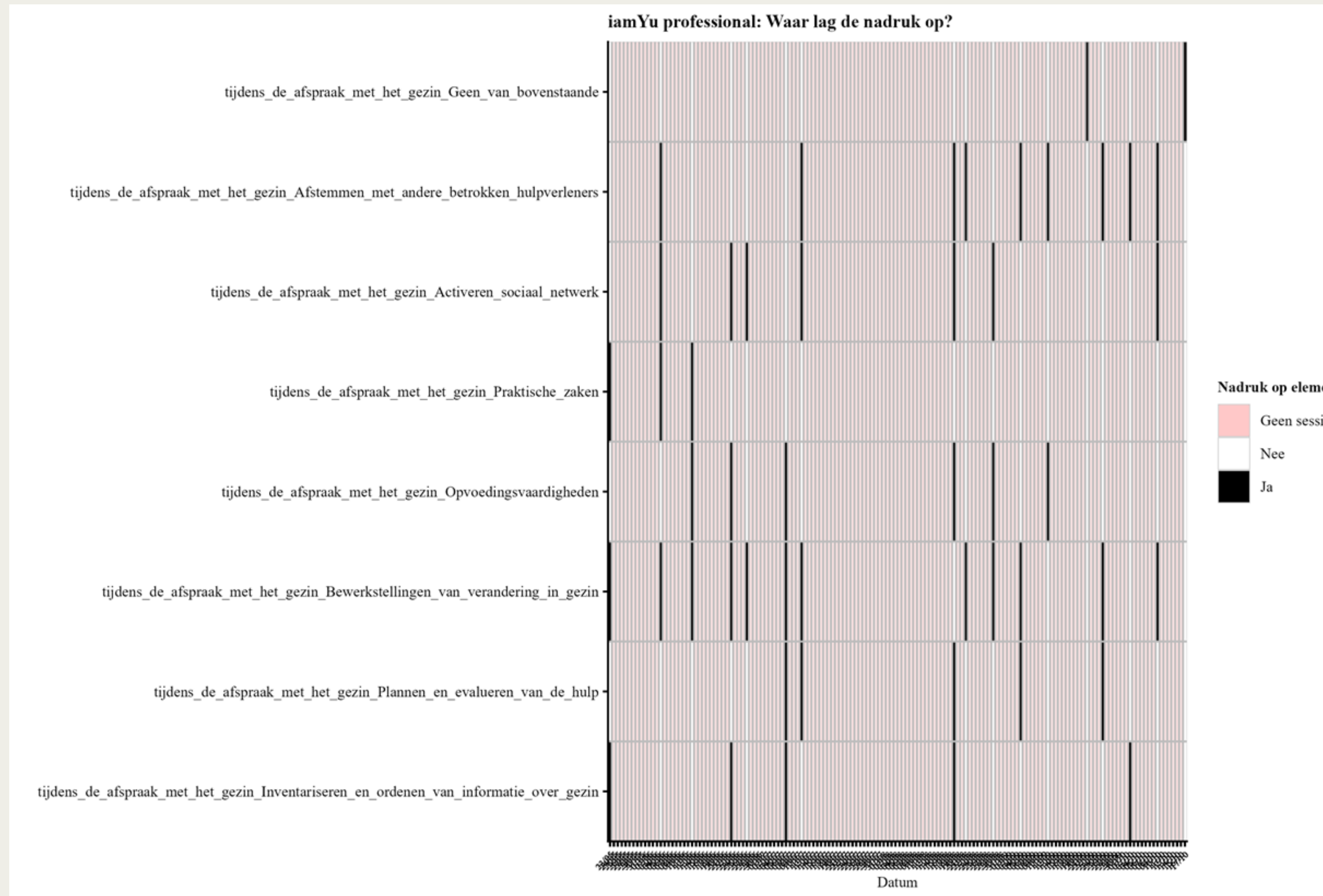
Terug Volgende

This screenshot shows a mobile app interface for recording applied elements. The time is 16:45. The question is "Wat heb je gedaan omtrent het inventariseren en ordenen van informatie?" (What did you do regarding the inventory and ordering of information?). There are six checkboxes with corresponding text. At the bottom, there are two buttons: "Terug" (Back) and "Volgende" (Next).

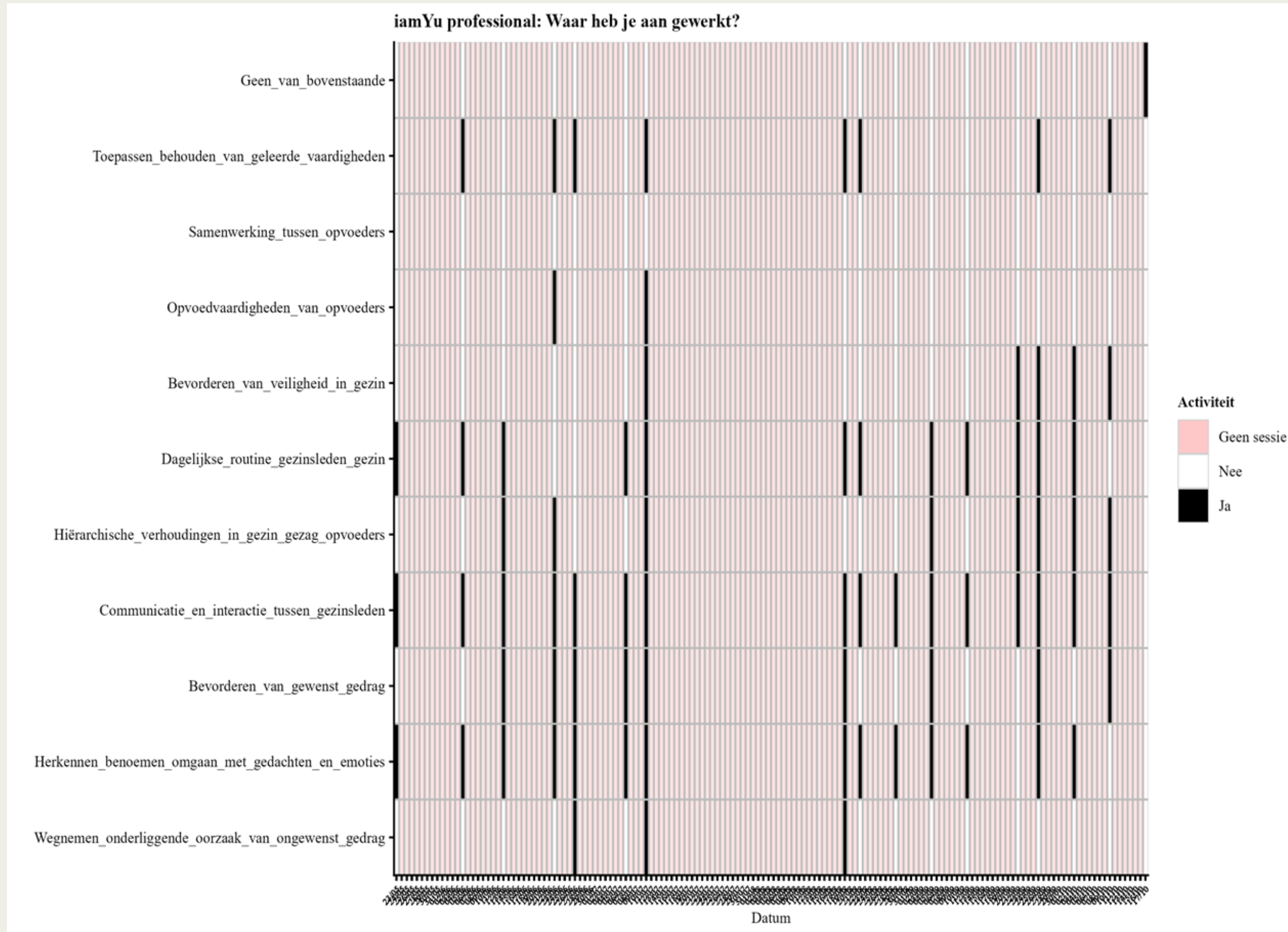
INTERVIEW: SAMEN DUIDEN VAN TIJDLIJN

WERKZAME ELEMENTEN DOOR HULPVERLENERS

WERKZAME ELEMENTEN DOOR HULPVERLENERS

DAGELIJKSE VRAGEN VOOR GEZINSLEDEN

Construct	Item 0 (heel slecht)------(10 heel goed)	Soort vraag
Algemeen welbevinden	Hoe goed zat ik in mijn vel vandaag?	Standaard
Functioneren thuis	Hoe goed was de sfeer vandaag thuis?	Standaard
Daginvulling	Hoe tevreden ben ik over wat ik vandaag gedaan heb?	Standaard
Contact	Hoe goed was het contact vandaag met mijn ouder(s)/opvoeder(s)? OF (voor ouders) Hoe goed was het contact vandaag met mijn kind(eren)?	Standaard
Persoonlijke vragen	...	Persoonlijk
Samenwerking hulpverlener en gezinsleden (SRS)	Hoe goed voel ik me gehoord & begrepen door de hulpverlener? Hoe goed werken we aan de dingen waar ik aan wil werken? Hoe goed past de aanpak van de hulpverlener bij wat ik nodig heb?	Standaard
Open vraag	Is er iets dat je nog graag wilt toevoegen?	Standaard

VOORBEELD TIJDLIJN DAGELIJKS FUNCTIONEREN

- **Hoe zou deze informatie kunnen helpen bij het personaliseren van interventies?**
- **Hoe zou jij deze informatie kunnen gebruiken als professional?**

Overleg even met je buurman of buurvrouw

ONDERZOEKSVRAAG

**Hoe ervaren jongeren en behandelaren
gepersonaliseerde proces monitoring als een
geïntegreerd onderdeel van reguliere
behandeling?**

ONDERZOEKSOPZET

36 cliënten (11-29 jaar) die iamYu minimaal één maand hadden gebruikt

Vragenlijst

**één op één
interview**

15 professionals (die 1 - 8 iamYu cliënten in behandeling hadden)

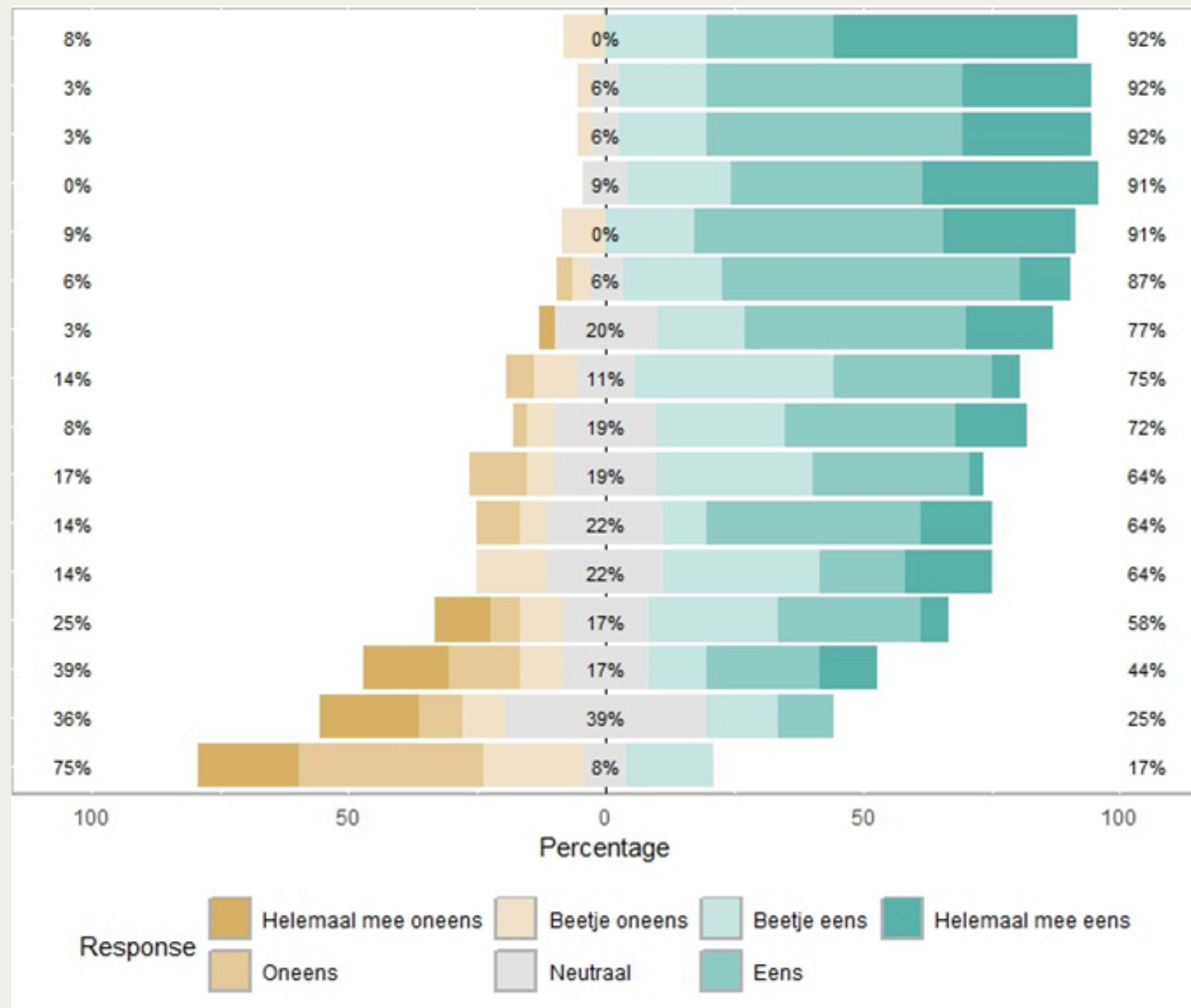

Focusgroepen

BEVINDINGEN

- Hoge algemene acceptatie van gepersonaliseerde proces monitoring
- 94% wil doorgaan

Grafieken begrijpen
 Zien hoe het gaat
 Aanraden andere jongeren
 Nuttig
 Makkelijk in gebruik

Beter naar mij geluisterd in behandeling
 Vragen gaven stress

ONTWIKKELING PERSOONLIJKE VRAGEN

- Clienten en clinici waarderen personalisatie

“Wat ik waardeer is het maatwerk. Want ik merk bij Minddistrict inderdaad, dat is allemaal voorgeprogrammeerd en dan denk ik elke keer van; ja maar dat wil ik niet en dat bedoel ik niet. Hier kan ik echt heel mooi gewoon maken zoals ik het wil en wat ik wil meten” (Behandelaar)

- Personalisatie draagt bij aan motivatie

“Ik vind dat wel echt een meerwaarde dat je het zelf kan formuleren. Dan kan je het beter aanpassen bij de cliënt, waardoor de cliënt dus weer motivatie krijgt om het in te vullen”.

- Uitdaging: moeilijk om de “ kern van de veranderingsmogelijkheid” te vangen
- Uitdaging: Betekenis van de vraag verandert over tijd

GEBRUIKERSMETHODEN IN DAGELIJKS LEVEN JONGERE

- Gevoelens en ervaringen vastleggen
- Terugkijken naar afgelopen periode met visualisaties
- Herinnering om iets te oefenen/toe te passen
- Evaluatie- of reflectie moment

“Ik was altijd heel erg aan het letten op hoe ik mij voelde de hele dag door, maar nu sta je er echt even bij stil in plaats van dat het overal een beetje door de dag heen aan het zeuren is” (vrouw, 23 jaar)

- Middelen voor zelf-analyse

“En dan zie ik, vandaag zat ik niet zo goed in mijn vel, waarom was dat? ” (jongen, 17)

GEBRUIKERSMETHODEN BEHANDELSETTING

- Positieve bewustwording

“Zijn docenten zijn alleen maar het negatieve aan het benoemen, dat ik dacht misschien krijg ik daar ook wel een beweging in”

- Samen naar visualisaties kijken
- Samen zoeken naar verbanden (professional nodig voor ‘vertaling’)

“hé je zit wat minder in je vel, laten we de app er eens bij pakken. Hé, maar je slaapt ook al sinds die tijd minder uren dan dat je normaal deed. Hé, hangt dat samen?”

- Hypotheses toetsen (bijv. tics)
- Inzoomen op bijzonderheden: piek of dal
- Voorbereiding op behandelgesprekken

“Voor mij is het in ieder geval de meerwaarde van dat ik van tevoren weet van hoe komt iemand binnen en kunnen we dit gebruiken om richting te geven aan de behandeling”.

OPBRENGSTEN JONGEREN

- Inzicht (bijv. verbanden tussen klachten en gebeurtenissen)
 - Visualisaties helpen hierbij: *“Het is een hele mooie winst om dingen inzichtelijk te maken, wat je honderd keer kan uitleggen, maar ze niet begrijpen. En als je het ze kan laten zien met data is dat heel mooi.”*
 - Inzicht kan ook confronterend zijn!
- Geruststelling, acceptatie, relativatie
“Ik heb soms wel vaak zeg maar als het dan een dag heel goed gaat of heel slecht gaat, dat ik het gevoel heb dat het al heel lang zo is. Maar dan op die grafiek kun je vaak zien dat dat niet zo is” (meisje, 17 jaar).
- Verhaal kwijt kunnen
- Gezien en serieus genomen worden

OPBRENGSTEN BEHANDELSETTING

- Ondersteunend bij reflectie op afgelopen week
 - “Als ik haar (...) vraag; hoe gaat het? Dan zegt ze meestal wel goed. Dan weet ze eigenlijk al niet meer wat er die week is gebeurd en dan gaandeweg het gesprek [met iamYu] komt er ineens van alles naar boven.”*
- Terugkijken wordt minder ‘gekleurd’ door huidige toestand in sessie
- iamYu data geven richting aan behandeling!
 - 1) **Samen de focus bepalen:** *“We hebben samen echt wel kunnen bepalen, van oké we willen eerst met het piekeren aan de slag. Want die spanning, daar heb je ook het meeste last van”.*
 - 2) **Tempo behandeling aanpassen** (Bijv. afsluiten behandeling):
 - 3) **Behandeling beter afstemmen** op de behoeften en wensen client: *“we hadden eigenlijk bedacht dat we vandaag dit zouden gaan doen, maar ik zie dat het eigenlijk helemaal niet goed met je gaat. Wat moeten we nu doen?”*
 - 4) **Beter zicht op behandelmotivatie**
 - 5) **Meer bewust van therapeutische relatie**

IMPLEMENTATIE

- Sommige behandelaren: iamYu zou standaard moeten worden in werkroutine
- iamYu kan “*trans-diagnostisch*” worden ingezet
- Succesvolle implementatie afhankelijk van:

1) Intrinsieke motivatie van client én van de behandelaar

2) Actieve integratie/bespreken van de data tijdens de sessies

Zou gepersonaliseerde proces monitoring ROM mogelijk kunnen vervangen?

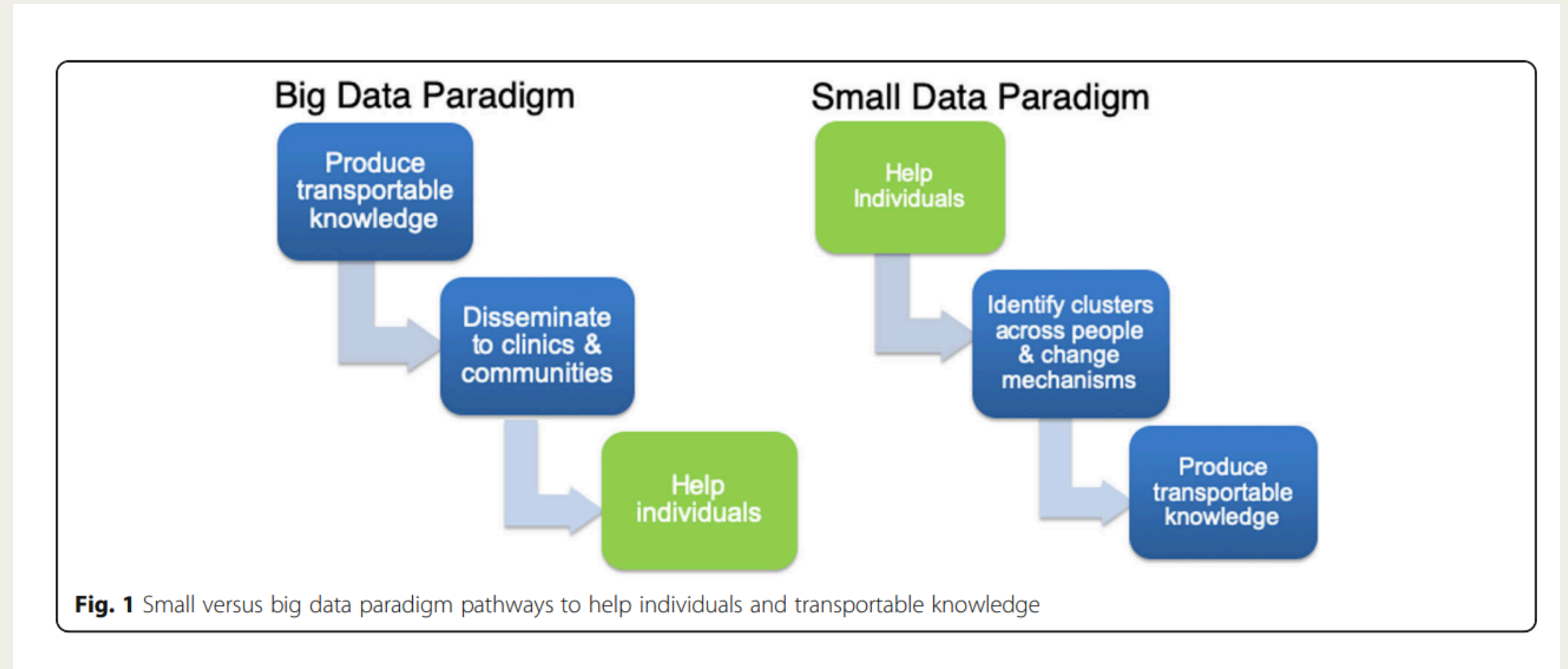
Wat zijn de voordelen/nadelen van gepersonaliseerde proces monitoring?

Perspectief behandelen:

ROM te algemeen en “wazig”; iamYu is concreter, informatiever, en geschikter om persoonlijke doelen te meten

REFLECTIES OP GEPERSONALISEERDE PROCES MONITORING

- **Small data benadering:** Data verzamelen voor en door cliënten voor hun eigen doeleinden (Hekler et al, 2019)

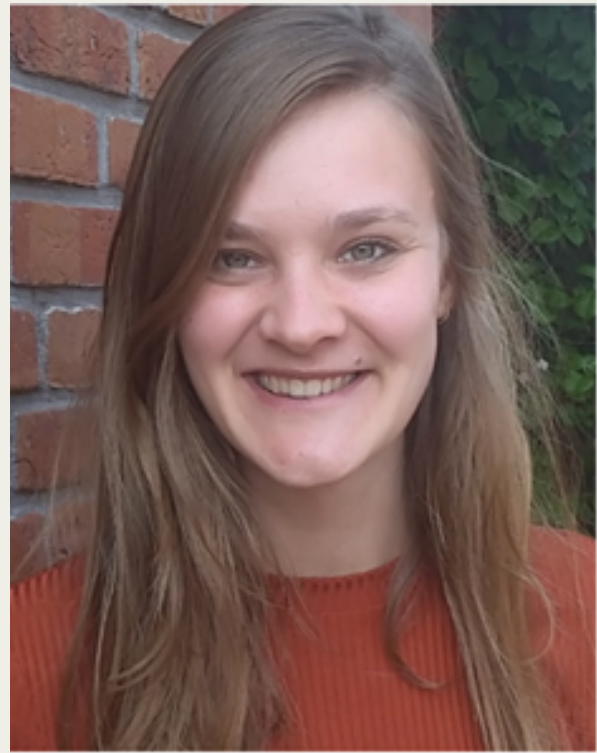
- Verschaft de **client** met zelf-inzicht en zelfmanagement
- Helpt **professionals** om de behandeling aan te passen aan behoeften van hun cliënten
- Stelt **onderzoekers** in staat om individuele veranderprocessen te bestuderen

Wat neem je voor jezelf
mee uit deze sessie?

BEDANKT!

Rineke Bossenbroek
RUG

Marieke Boelhouver
Molendrift

Jana Knot-Dickscheit
RUG & Molendrift

Merlijn Olthof
RU & RUG

Fred Hasselman
RU

Anna Lichtwarck-Aschoff
RUG

Loraine Visscher
RUG

Anja Holwerda
RUG

Daan Hulsmans
RUG

Els Evenboer
Windesheim

Menno Reijneveld
UMCG

Wendy Post
RUG